

A Fővárosi Ítéltábla a Bagdi Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Bagdi László ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Boldizsár Balázs ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2019. január 21. napján kelt 22.P.20.788/2017/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a számában - megismételve a ... határozatban foglaltakat - valótlanul azt állította, hogy „...” és „...”.

Kérte az alperes eltiltását a jogsértéstől, kötelezését elégtétel adására, valamint 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére, továbbá a marasztalását perköltség megfizetésében.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta.

Arra hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a véleményét fogalmazta meg a felperes intézményvezetői pályázata tekintetében.

A felperes közéleti szereplő, a közügyek szabad vitatásával összefüggésben fokozottabb tűrési kötelezettség terheli, az őt ért, esetlegesen túlzó kritikát is tűrni köteles.

A közlések stílusa, hangneme objektív, nem sértő, megfelel az általánosan elfogadott erkölcsi normáknak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 63.500 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 60.000 forint le nem rótt eljárás illetéket.

Ítéletének indokolásában ismertette a Ptk. 2:43. §-ában, 2:44. §-ában 2:45. § (1) és (2) bekezdésében, a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban és a PK 12. számú állásfoglalásban foglaltakat.

Rámutatott arra, hogy elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes által sérelmezett közlések tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e.

Ismertette a 13/2014 (IV. 18.) AB határozatban rögzített szempontokat, majd a kifogásolt közléseket a PK 12. számú állásfoglalás, valamint a bizonyíthatósági teszt alapján vizsgálta és mindezek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes a felperessel kapcsolatban a véleményét fogalmazta meg; ennek során meghatározta, hogy a többféle vezetői stílus közül melyik jellemzi a felperest, továbbá azt az álláspontot képviselte, hogy a felperes által vezetett intézmény együttműködésének, illetve a felperes kapcsolatainak romlása

Kiemelte, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és valóságtartalmára tekintet nélkül védi, a véleménynyilvánítás lehetősége alkotmányos védelmet élvez. A Ptk. 2:44. §-ában írtak alapján - figyelemmel a ... életében hosszú idő óta betöltött szerepére - a felperes közéleti szereplőnek minősül. A ... közzétett határozat az önkormányzati képviselők közötti közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükrözte. A közlés aktuális volt, hiszen pályázat kiírására került sor az igazgatói álláshelyre, az önkormányzatnak pedig jogszabályi kötelezettsége volt a véleménynyilvánítás.

A sérelmezett közlések a közügyek szabad vitatását érintik, tehát a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezik. A közügyek szabad vitatásával összefüggésben álló fokozott tűrési kötelezettség akkor is fennáll, ha az érintett nem közszereplő, azonban a tevékenységét fokozott közfigyelem kíséri.

Az írás teljes mértékben átveszi az önkormányzati határozat szövegét, azt tényszerűen ismerteti. A közlés stílusa, hangneme nem sértő, kifejezésmódjában nem indokolatlanul bántó, lealázó, csupán azokat az indokokat fogalmazza meg, amelyek alapján a képviselő-testület úgy döntött, hogy nem támogatja a felperes pályázatát. Ennél fogva a sérelmezett kijelentések személyiségi jog megsértésére nem alkalmasak, még akkor sem, ha a felperesre nézve sérelmesek. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, és a kereseti kérelmének történő helyt adást, az alperes perköltségben marasztalását kérte.

Előadása szerint a intézményvezetői tisztségére benyújtott pályázatát a véleményezési joggal rendelkező 9 szervezet közül 8 támogatta, egyedül és kizárólag az alperes, alperes neve helyezkedett ellentétes álláspontra, a képviselő-testület a ... határozatában nem támogatta a magasabb vezetői állásba történő kinevezését. A képviselő-testületnek lehetősége van arra, hogy alapos és józan megfontolás után úgy határozzon, miszerint nem támogatja a kinevezését.

Ezért nem ezt, hanem azt sérelmezi, hogy a ... elnevezésű periodika ... számában ... megjelent, ... tollából származó közlemény a ... éléről történő távozásának okaként a közvélemény és a nagyközönség elé azt tárta, hogy az ... vezetői stílusú megtestesítője, továbbá, hogy tevékenysége

Ezen két tényállítás valótlan, a használt kifejezések és azok módja sértik a személyiségi jogait. Azt, hogy miért nem látták volna szívesen az igazgatói székhelyen, személyiségi jogokat nem sértő módon kellett volna a közvélemény elé tárni.

A képviselő-testület üléséről készült jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy az alperes a szakmai munkáját nem kifogásolta. A jegyzőkönyvben szó sincs ... személyiségről és a közösség elleni magatartásról. Egy kifogás merült fel vonatkozásában, miszerint nem működik együtt az önkormányzattal.

A sajtóközleményben ez utóbbi kitételez kellett volna megjeleníteni, így teljesült volna a jogszerű tájékoztatáshoz való jog és kötelezettség. Ez olyan vélemény lenne, amelynek kifejtésére az alperesnek joga van.

A véleményalkotás határait a kereset szerinti tények állításával az alperes - személyiségi jogot sértő módon - azért lépte túl - mint ahogyan az a jegyzőkönyvből kiderül -, hogy a kinevezésében döntéshozó tényezőt erősen befolyásolja az irányba, hogy ne támogassa az igazgatói kinevezését.

Téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy közszereplő. A közszereplő kategóriáját jogszabály nem határozza meg, ezt a bírói gyakorlat alakítja ki. A közszereplői minőség jellemzően nem a betöltött hivatáson, vagy megbízatáson alapul, hanem azon, hogy a nevezett a közszereplést önként vállalta-e és állt ki a nyilvánosság elé. Ilyen pedig esetében nem állapítható meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a felperes perkiöltségben marasztalását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet érdemben helyes, megalapozott, nem sérti a felperesi fellebbezésben hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket.

A fellebbezés az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése vagy megváltoztatása alapjául szolgáló körülményeket nem ad elő. Az részben az elsőfokú eljárásban előadott megalapozatlan hivatkozásokat ismétli meg, részben - a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt tilalom ellenére - új ténybeli hivatkozásokat is tartalmaz.

A felperes a fellebbezésében a képviselő-testület ... napján megtartott rendkívüli, zárt üléséről készült jegyzőkönyv másolatának tartalmából olyan tényekre is hivatkozik, amelyeket a felperes az elsőfokú eljárásban annak ellenére nem adott elő, hogy a jegyzőkönyv tartalmáról már tudomással bírt.

A per eldöntése szempontjából irreleváns, hogy a felperes pályázatát a keresetlevélben felsorolt közösségek támogatták, vagy sem, illetve azt a képviselő-testület egyedül, vagy másokkal együtt nem támogatta, továbbá milyen okból nem támogatta.

A képviselő-testület határozata kizárólag véleményt fogalmaz meg a felperes kinevezésével kapcsolatban.

A felperes valótlanul állítja azt, hogy az újságcikk hatására kellett korábbi munkahelyét elhagynia. A valóságban már a cikk megjelenését megelőzően, a ... részére benyújtott levelében visszautasította a részére felajánlott vezetői megbízás elfogadását, valamint kérte az áthelyezését ... tanintézményébe.

A felperes házastársa munkahelyének megváltoztatása, illetve a házastársát ért esetleges sérelem a per eldöntése, a sérelemdíj megállapítása szempontjából irreleváns.

A felperes keresete a perbeli sajtóközlemény félreértelmezésén, egyes szavak, szókapcsolatok szövegkörnyezetükből történő kiragadásán alapul.

A sérelmezett írást a PK 12. számú állásfoglalás alapján vizsgálva, a cikk teljes terjedelméből és megjelenési helyéből kétséget kizáróan megállapítható, hogy annak kizárólagos célja az olvasóközönség valóságnak megfelelő tartalmú és teljeskörű tájékoztatása volt a helyi oktatási intézmény vezetői tisztségének betöltésével érintő eseményekről. A cikk a helyi újságban, továbbá a helyi honlapon jelent meg, amelyek a helyi közügyek közlésének fórumai, az összefoglaló jelleggel, tényszerűen, bármilyen személyeskedő, vagy sértő hangnem használata nélküli írta le a történeteket, ismertette a képviselő-testület által a felperes pályázatával kapcsolatos véleménynyilvánítás tárgyában hozott határozatot. Kifejezőmódja a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott szabályoknak megfelel, nem indokolatlanul bántó, sértő, vagy lealacsonyító, nem túlzó, nem provokatív. Az tehát a véleményszabadság határát nem lépi át.

A felperes által sérelmezett „...” szó történelmi, tudományos fogalom, az sértő, bántó, lealacsonyító jelentéstartalmat nem hordoz.

A másik közlés, miszerint "...", nem a felperes személyére vonatkozik, hanem a felperes által vezetett intézmény együttműködésének, kapcsolatának megromlása tényére. A cikkben közölt vélemény kifejezőmódjában nem indokolatlanul sértő, durva, lealacsonyító, vagy becsmérlő.

A képviselő-testület közügyben nyilvánított véleményt, a felperes, mint pályázó és korábbi intézményvezető, közszereplőnek minősül e tekintetben. A felperesnek ezért számolnia kell azzal, hogy tettei, magatartása nyilvánosság előtt megmérettetnek, túrési kötelezettsége is fokozottabb a tevékenységét érő, esetlegesen kellemetlen kritikákkal, támadásokkal szemben.

Az alperesi értékítélet a felperes személyét a közügyek vitatása körében, közéleti tevékenységével összefüggésben érinti, ezért a 7/2014. (III. 7.) AB határozat szerint a felperest, mint közszereplőt személyiségvédelem nem illeti meg.

A felperes a perben semmilyen, a sérelemdíj alapjául szolgáló nem vagyoni hátrányt nem jelölt meg, így az erre vonatkozó igénye megalapozatlan.

A felperes a keresetében igényelt közleményben a véleményének visszavonására kívánja köteleztetni, amire a Ptk. nem ad lehetőséget.

A képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvének tartalma a per eldöntése szempontjából irreleváns, nincs jelentősége annak, hogy a képviselő-testület milyen arányban szavazta meg a felperes által sérelmezett határozatot, milyen vitát folytatott a határozathozatal előtt, milyen érvek alapján hozta meg a döntését.

Visszautasítja azt a valótlan és rágalmozó tényállítást, miszerint a képviselő-testület a döntéshozó befolyásolása érdekében fogalmazta volna meg a véleményét.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és levont jogi következtetéseivel a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, ezért az első fokon hozott határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket, PK állásfoglalásokat, AB határozatokat teljeskörűen ismertette, azokat a másodfokú bíróság nem ismétli meg.

A Fővárosi Ítéletábra a fellebbezésben írtak alapján az alábbiakra mutat rá.

Az elsőfokú bíróság részletesen és helytállóan fejtette ki, hogy a felperes közéleti szereplő. Fakad ez egyrészt abból, hogy ... városában hosszú ideig intézményvezetői tisztséget töltött be, továbbá abból is, hogy a ... igazgatói posztjára ismételt pályázatot nyújtott be. Erre tekintettel - a 7/2014. (III. 7.), 13/2014. (IV. 18.) AB határozatokban írtakra is tekintettel - ezen tevékenysége körében magasabb szintű tűrési kötelezettség terheli, bírálhatóságának határai tágabbak, mint magánszemélyek esetében.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága is azt fejtette ki a Thorgeirson kontra Izland (13778/88., 1992. június 25.) ügyben, hogy a közügyekkel összefüggésben kifejtett vélemények fokozott védettsége nem korlátozódik csupán a szűken vett politikai vitákra és a politikusokra. A közösséget érintő egyéb kérdések megvitatásának szabadságát is különös erővel védi a véleménynyilvánítás szabadsága.

... képviselő-testülete a ... határozatával a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (4) bekezdés h) pontjában biztosított véleményezési jogát gyakorolta, amikor a felperes kinevezését nem támogatta, azaz a felperes közéleti szereplésével összefüggő véleménynyilvánítás történt.

A bíróságnak a perbeli esetben nem arról kellett döntenie, hogy az alperes által megfogalmazott vélemény helyes vagy helytelen, hanem azt kellett vizsgálnia, hogy a határozatban, és a határozat tartalmát szöveghűen átvevő írásban kifejtettek rendelkeznek-e kellő ténybeli alappal.

A képviselő-testület üléséről készült jegyzőkönyv tartalmazza az egyes képviselők által az ülésen előadottakat, a rögzítettekben megállapítható, hogy a testület mire alapította a határozatban szereplő azon közlését, miszerint a felperes „az ... vezetői stílus megtestesítője”.

A felperesi hivatkozással ellentétben a képviselők nem csak azt „rőtták a terhére”, hogy nem működik együtt az önkormányzattal. A jegyzőkönyvben olvasható képviselői nyilatkozatok szerint a felperes „az intézményvezetőket nem tartja partnernek. A ... gyerekek nem vehetnek részt azokon a programokon, amiken a ...”. Szó esik szülői panaszokról, arról, hogy a felperes „az ... sajátjaként kezeli, és nem engedi a szülőket kibontakozni”, továbbá, hogy „A közelmúltban az intézményvezetői értekezleten ... úgy kiosztotta a konyha vezetőjét, ... hogy válaszolni sem tudott.” Mindezek alapján jutott a testület arra a következtetésre, hogy a felperes „az ... vezetői stílus megtestesítője.” A leírtak alapján ez a vélemény okszerűtlennek, a logika szabályaival ellentétben állónak nem tekinthető, még akkor sem, ha a felperesre nézve sérelmes.

Az alperes határozatában, illetve a kifogásolt írásban nem állította a felperes keresetében előadottakat, miszerint „...”, ilyen a cikk szövegösszefüggéseinek vizsgálata alapján sem állapítható meg.

A határozat - amelynek tartalmát a ... szöveghűen idézi - azt rögzíti, hogy a felperesnek „az elmúlt években - álláspontunk szerint a pályázó téves helyzetértékelésének, rugalmatlanságának és rossz kommunikációs stílusának köszönhetően - egyre inkább romlott a kapcsolata, így az általa vezetett intézmény együttműködése is, mind a városvezetéssel, mind pedig a helyi intézményekkel, intézményvezetőkkel, ami nem szolgálja az ott tanuló gyermekek érdekeit, sőt ...”

A testületi vélemény tehát arra utal, hogy az intézmények együttműködése olyan, ami nem szolgálja a település érdekeit, nem állítja ugyanakkor, hogy a felperes van kártékony hatással a település egységére.

A határozat azokat az alapul fekvő okokat is leírja, amelyek alapján a képviselő-testület a megjelölt következtetésre jutott. A kifejtett vélemény nem okszerűtlen, a közlés módja nem indokolatlanul sértő, bántó, lealázó, az személyiségi jogsértést nem valósít meg.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a jóhírnévhez való jog megsértésére alapított keresetet jogszerűen utasította el.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, köteles ezért az alperes részére másodfokú perköltség megfizetésére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. §-a alapján. Az alperes másodfokú perköltsége jogi képviselője munkadíjából áll, melyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján - mérlegeléssel - állapított meg. A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 48.000 forint fellebbezési eljárási illetéket is a felperes köteles viselni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. és 14. §-ainak megfelelően.

Budapest, 2019. április 25.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Pusztai Anita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő